

Løsningsforslag til skatterett revisoreksamen 14.05.2012.

Oppgave 1.

Spm. 1 Formuesverdi på aksjene i Ringveien AS, beregnet ut fra verdier pr. 31.12.X11.

Beregninger og vurderinger av formues- og gjeldsposter.

Beregning av formuesverdien på bygget Ringveien 20, jf F 1158, § 4-10-4.2:

Gjennomsnittlig utleieverdi siste 3 år:

$(\text{Kr. } 2\,900\,000 + \text{kr. } 3\,000\,000 + \text{kr. } 3\,080\,000) / 3 = \text{kr. } 2\,993\,333$

Formuesverdien: $(\text{kr. } 2\,993\,333 * 0,9 / 9,00\%) * 40\% = \text{kr. } 11\,973\,333$.

Beregning av formuesverdien på bygget Ringveien 32, jf F 1158, § 4-10-4.3:

$((1\,000 \text{ kvm} * 1\,250 \text{ kr/kvm} * 0,9) * 9,00\%) * 40\% = \text{kr. } 5\,000\,000$

Inventar og løsøre.

Formuesverdien på inventar og løsøre er skattemessig saldoverdi pr. 31.12.X11, jf sktl 4-1.1 og forskrift om taksering av 18.11.2011, nr. 1131, § 2-1-2.

Langsiktig valutalån.

Gjeld i utenlandsk valuta skal ved formuesberegningen, vurderes i norsk verdi til valutakursen på formuesverdsettelsestidspunktet, her 31.12.X11. Dette tilsvarer regnskapsmessig vurdering på samme tidspunkt, jf rl § 5-9.

Beregning av formuesverdien på aksjene i Ringveien AS:

Eiendeler:

Forretningsbygg Ringveien 20 med tomt	sktl § 4-10.4.	kr. 11 973 332
Forretningsbygg Ringveien 32 med tomt	sktl § 4-10.4.	kr. 5 000 000
Inventar og løsøre	sktl § 4-1.1 og Taks forskr § 2-1-2.	kr. 1 280 000
Varelager	sktl § 4-17.	kr. 240 000
Kundefordringer	sktl § 4-15.	kr. 200 000
Bankinnskudd	sktl § 4-15.	<u>kr. 2 472 000</u>
Sum formuesposter		<u>kr. 21 165 333</u>

Gjeld:

Utsatt skatt	sktl § 4-2.1.a.	kr. 0
Langsiktig gjeld	sktl § 4-1.1.	kr. 10 220 000
Langsiktig valutalån	sktl § 4-1.1.	kr. 2 900 000
Leverandørgjeld	sktl § 4-1.1.	kr. 70 000
Skyldig betalbar skatt	sktl § 4-3.1.e.	kr. 0
Skyldig mva og arbeidsgiveravgift	sktl § 4-1.1.	kr. 140 000
Skyldig forskuddstrekk	sktl § 4-1.1.	38 000
Skyldig utbytte	sktl § 4-3.1.d.	<u>kr. 0</u>
Sum		<u>kr. 13 368 000</u>

Netto samlet formuesverdi kr. 7 797 333

Formuesverdi pr aksje i Ringveien AS: $\text{kr. } \underline{7\,797\,333} / 10\,000 \text{ aksjer} = \underline{\text{kr. } 779,73}$

Formuesverdien som skal legges til grunn ved formuesberegningen for Møbelspesialisten ANS inntektsåret X11 er kr. 745,25, jf sktl § 4-12.2. Formuesverdien som skal legges til grunn ved formuesberegningen for Karl Larsen inntektsåret X11, er formuesverdien beregnet forrige inntektsår, kr. 745.25, jf sktl § 4-12.2.

Spm. 2 Beregning av alminnelig inntekt for Møbelspesialisten ANS.

Generelt.

Deltakerlignet selskap er ikke eget skattesubjekt, jf sktl § 2-2.2.a. Alminnelig inntekt fordeles i henhold til eierandeler, jf sktl § 2-2.3. Den alminnelige inntekten beskattes i det inntektsåret den periodiseres, jf sktl § 14-2, i dette tilfellet X11.

Beregninger.

Varige driftsmidler.

Kjøp, salg og avskrivninger.

Selskapet ønsker lavest alminnelig inntekt. Dette medfører at man ved salg av kopimaskin og varebil, velger å nedskrive avskrivningssaldoen med salgssummene, jf sktl § 14-44.2 og § 14-42.2.

Salgssummene, kr. 2 000 og kr. 160 000, må dermed trekkes ut av alminnelig inntekt.

Avskrivningsgruppe a.

Kjøpt kopimaskin, forutsettes å ha en brukstid på minst 3 år, noe som gjør at kjøpesummen må føres inn på avskrivningssaldo, jf sktl § 14-40.1. Det forutsettes at kopimaskinen er å se på som en kontormaskin, noe som gjør at den må føres inn på avskrivningsgruppe a, jf sktl § 14-41.1.

	Tekst:	Lovhenvsn.	Beløp
	Saldo 01.01.X11.	sktl § 14-42.2.	136 400
+	Kjøp i året X11.	sktl § 14-40 og 14-42.2.	20 000
-	Salgssum i X11.	sktl § 14-44.2.	<u>2 000</u>
=	Avskrivningsgrunnlag pr. 31.12.X11.		154 400
-	Skattemessig avskrivning, 30 %	sktl § 14-43.1.a.	<u>46 320</u>
=	Utgående saldo 31.12.X11.	sktl § 14-42.2.	<u>108 080</u>

Avskrivningsgruppe c.

Etter fradragsføring av salgssummen på solgt varebil i avskrivningssaldoen, blir den negativ. En må inntektsføre en andel av den negative saldoen tilsvarende avskrivningsprosenten for avskrivningsgruppen, jf sktl § 14-46.

	Tekst:	Lovhenvsn.	Beløp
	Saldo 01.01.X11.	sktl § 14-42.2.	72 300
-	Salgssum i X11	sktl § 14-44.2.	<u>160 000</u>
=	Negativ saldo pr. 31.12.X11.		87 700
-	Inntektsføring, 20 %	sktl § 14-46.	<u>17 540</u>
=	Utgående saldo; negativ saldo 31.12.X11.	sktl § 14-42.2.	<u>70 160</u>

Avskrivningsgruppe d.

Kjøpt salgsdisk forutsettes å ha en brukstid på minst 3 år, noe som gjør at kjøpesummen må føres inn på avskrivningsaldo i avskrivningsgruppe d, jf sktl § 14-40.1.

	Tekst:	Lovhenvsn.	Beløp
	Saldo 01.01.X11.	sktl § 14-42.2.	435 400
+	Kjøp i året X11.	sktl § 14-40 og 14-42.2.	<u>32 000</u>
=	Avskrivningsgrunnlag pr. 31.12.X11.		467 400
-	Skattemessig avskrivning, 20 %	sktl § 14-43.1.d.	<u>93 480</u>
=	Utgående saldo 31.12.X11.	sktl § 14-42.2.	<u>373 920</u>

Avskrivningsgruppe i, Strømsveien 18, selve bygget.

	Tekst:	Lovhenvsn.	Beløp
+	Saldo 01.01.X11.	sktl § 14-42.2.	5 534 600
+	Påkostning i X11.	sktl § 14-44.3.	<u>300 000</u>
=	Avskrivningsgrunnlag pr. 31.12.X11.		5 834 600
-	Skattemessig avskrivning, 2 %	sktl § 14-43.1.i.	<u>116 692</u>
=	Utgående saldo 31.12.X11.	sktl § 14-42.2.	<u>5 717 908</u>

Avskrivningsgruppe j.

	Tekst:	Lovhenvsn.	Beløp
+	Saldo 01.01.X11.	sktl § 14-42.2.	1 622 400
+	Påkostning i X11.	sktl § 14-44.2.	<u>200 000</u>
=	Avskrivningsgrunnlag pr. 31.12.X11.		1 822 400
-	Skattemessig avskrivning, 10 %	sktl § 14-43.1.j.	<u>182 240</u>
=	Utgående saldo 31.12.X11.	sktl § 14-42.2.	<u>1 640 160</u>

Gevinst- og tapskonto.

	Tekst:	Lovhenvsn.	Beløp
	Gevinst(positiv) saldo 01.01.X11.	sktl § 14-42.2.	1 237 560
+	Skattemessige gevinster i X11.	sktl § 14-45.2. og 3.	0
-	Skattemessige tap i X11.	sktl § 14-45.2. og 3.	<u>0</u>
=	Positiv saldo/gevinstsaldo før inntektsføring pr. 31.12.X11.		1 237 560
-	Inntektsføring, 20 %	sktl § 14-45.4.	<u>247 512</u>
=	Gevinst(positiv) saldo pr. 31.12.X11.		<u>990 048</u>

Varelager/varekostnad.

Endring i varelager i X11 må hensyntas ved utregning av alminnelig inntekt.

Anskaffelseskost på varelageret skal benyttes ved beregning av endring av varelager, jf sktl § 14-5.2.

Økning i varelageret i X11: kr. 740 000 – kr. 670 000 = kr. 70 000.

Økning i varelageret, kr. 70 000, medfører et vareforbruk som er lavere enn årets varekjøp, som dermed øker alminnelig inntekt.

Kundefordringer.

Konstatert tap.

Kundefordring på kunde som har gått konkurs, kr. 20 000, og som Møbelspesialisten ANS ikke vil få noe konkursdividende på, kostnadsføres, jf sktl § 6-2.2 og F 1158, § 6-2-1.

Skattemessig avsetning usikre fordringer.

Skattemessig avsetning usikre fordringer pr. 31.12.X11, må beregnes og kostnadsføres ved beregning av alminnelig inntekt, jf sktl § 14-5.4 og f 1158, § 14-5-10.

$$\frac{\text{Kr. 74 000} + \text{kr. 66 000} * 4 * \text{kr. 920 000}}{\text{Kr. 22 450 000} + \text{kr. 23 560 000}} = \text{kr. 11 198}$$

$$\text{Kr. 22 450 000} + \text{kr. 23 560 000}$$

Skattemessig avsetning pr. 31.12.X10, kr. 9 588, inntektsføres, jf sktl § 14-5.4.e.

Utbytte fra Ringveien AS.

Utbytte som mottas av deltakerlignet selskap, er i utgangspunktet skattefritt, jf sktl § 2-38.2, jf § 2-38.1. Mottatt utbytte, kr. 480 000 trekkes ut av alminnelig inntekt.

Det skal imidlertid inntektsføres et beløp tilsvarende 3 % av mottatt utbytte, jf § 2-38.6.

Følgende beløp tillegges alminnelig inntekt: $\text{Kr. 480 000} * 3 \% = \text{kr. 14 400}$.

Godtgjørelse til deltaker Karl Larsen.

Godtgjørelse til deltakere i deltakerlignet selskap, skal ved beregning av alminnelig inntekt trekkes ut av alminnelig inntekt, før resterende alminnelig inntekt fordeles på den enkelte deltaker i forhold til den enkeltes eierandel. Kr. 500 000 trekkes ut fra alminnelig inntekt før resterende alminnelig inntekt fordeles på eierne i henhold til eierandel.

Beregning av alminnelig inntekt:

	Tekst:	Kr.
	Foreløpig alminnelig inntekt	3 124 200
-	Salgssum, solgt kopimaskin	2 000
-	Salgssum, solgt varebil	160 000
-	Avskrivning, avskrivningsgruppe a	46 320
+	Inntektsføring, andel av negativ saldo, avskrivningsgruppe c	17 540
-	Avskrivning, avskrivningsgruppe d	93 480
-	Avskrivning, avskrivningsgruppe i, Ringveien 18	116 692
-	Avskrivning, avskrivningsgruppe j, Ringveien 18	182 240
+	Inntektsføring, andel av gevinst- og tapskonto	247 512
+	Økning i varelager	70 000
-	Konstaterte tap, kundefordringer	20 000
-	Skattemessig avsetning, usikre fordringer pr. 31.12.X11	11 198
+	Skattemessig avsetning, usikre fordringer pr. 31.12.X10	9 588
-	Mottatt utbytte	480 000
+	3 % av mottatt utbytte	14 400
=	Alminnelig inntekt før arbeidsgodtgjørelse.	<u>2 371 310</u>

Fordeling av alminnelig inntekt:

	B Caspersen 20 %	E Fredriksen 25 %	H Iversen 25 %	K Larsen 30 %	Sum
Alm. Inntekt før arbeidsgodtgjørelse					2 371 310
- Herav arbeidsgodtgjørelse til Karl Larsen				500 000	<u>500 000</u>
= Alm. Inntekt etter arbeidsgodtgjørelse					<u>1 871 310</u>
Fordeling av resterende alm. inntekt	<u>374 262</u>	<u>467 828</u>	<u>467 828</u>	<u>561 393</u>	<u>1 871 310</u>
= Sum alminnelig inntekt	<u>374 262</u>	<u>467 828</u>	<u>467 828</u>	<u>1 061 393</u>	<u>2 371 311*</u>

* (avvik pga avrunding)

Spm. 3 Sum økt inntektsskatt inkludert trygdeavgifter for Karl Larsen for utvalgte inntekter.

Arbeidsgodtgjørelse fra Møbelspesialisten ANS.

Arbeidsgodtgjørelse, kr. 500 000, er både personinntekt, jf sktl § 12-2.f og alminnelig inntekt, jf sktl § 2-2.3 og § 5-30.

Andel av alminnelig inntekt fra Møbelspesialisten ANS.

Andel av alminnelig inntekt inngår i alminnelig inntekt, jf sktl § 2-2.2 og § 2-2.3 og § 5-30.

Utbytte.

Mottatt utbytte er for personlige skattytere skattepliktig inntekt, jf sktl § 10-11.1 og inngår i alminnelig inntekt, jf sktl § 5-20.

Sum utbytte; Kr. 60 * 2 000 aksjer = kr. 120 000 inngår i alminnelig inntekt.

Skjerming går til fradrag i fastsatt alminnelig inntekt, jf sktl § 10-12.1.

Skjerming pr aksje: Kr. 1 000 * 5,00 % = kr. 50.

Total skjerming; kr. 50 * 2 000 aksjer = kr. 100 000.

Økning i personinntekt:

Arbeidsgodtgjørelse, kr. 500 000

Økning i alminnelig inntekt:

Andel alminnelig inntekt	kr. 561 393
+ Arbeidsgodtgjørelse,	kr. 500 000
+ Utbytte	<u>kr. 120 000</u>
= Sum påvirkning på alminnelig inntekt, inngår i fastsatt alm. inntekt	kr. 1 181 393
- Skjerming, utbytte	<u>kr. 100 000</u>
= Endelig påvirkning på fastsatt alminnelig inntekt	<u>kr. 1 081 393</u>

Inntektsskatt og trygdeavgift på disse inntektene:

Personinntekt:

Toppskatt; 12 % * kr. 500 000 =	kr. 60 000
Trygdeavgift: 11,0 % * 500 000 =	kr. 55 000

Alminnelig inntekt:

Kr. 1 081 393 * 28 % =	<u>kr. 302 790</u>
------------------------	--------------------

Sum økning i inntektsskatt og trygdeavgift	<u>kr. 417 790</u>
--	--------------------

Oppgave 2

Spm. 1 Arveavgift - skatt på gevinst ved realisasjon.

Gave fra bestemor til barnebarn, er arveavgiftspliktig gave, jf arveavgl § 2-2.1.c. Det er opplyst at Unni ikke har mottatt noen større gave tidligere fra bestemor så arveavgiftsberegningen vil kun omfatte aksjene. Arveavgiftsgrunnlag for ikke børsnoterte aksjer fastsettes i henhold til arveavgl § 11A, som fastslår at gavemottakeren kan velge mellom 100 % eller 60 % av skattemessig formuesverdi innenfor de første kr. 10 000 000 i arveavgiftsgrunnlag, jf arveavgl § 11A.1 og 2, og det er formuesverdien pr. 1. januar i gaveåret som skal anvendes, jf arveavgl § 11A.3. Det er videre opplyst at hun mest sannsynlig vil selge aksjene, og at de selges med 30 % verdistigning. I utgangspunktet skal skattemessig inngangsverdi på aksjene som giver har, overtas uendret, jf sktl § 10-33.1. Hvis mottaker velger et arveavgiftsgrunnlag som er lavere enn den skattemessige inngangsverdi giver har, må skattemessig inngangsverdi for mottakeren settes til arveavgiftsgrunnlaget uten reduksjon for beløp i henhold til arveavgl § 14.5, jf sktl § 9-7. I dette tilfellet er skattemessig inngangsverdi høyere enn 60 % av skattemessig formuesverdi men lavere enn 100 % av skattemessig formuesverdi. Velges 60 % av skattemessig formuesverdi, blir skattemessig inngangsverdi satt til samme verdi, jf sktl § 9-7. For å fastslå hva som gir lavest sum arveavgift og skatt på gevinst ved salg foretas beregning for både 60 % alternativet og 100 % alternativet.

Forventet salgssum pr. aksje om noen år som legges til grunn i beregningen:

Kr. 1 300 * 130 % = kr. 1 690.

Beregning av arveavgift og skatt på gevinst for 100 % alternativet.

	Tekst	Lovhenviisn	Kr.
	Sum formuesverdi: Kr. 800 * 10 000	arveavgl § 11.1.	8 000 000
-	Fradrag, 20 % av latent gevinst: ((Kr. 800 – kr. 720) * 10 000 aksjer) * 20 % =	arveavgl § 14.5.	<u>160 000</u>
=	Netto		<u>7 840 000</u>
	Arveavgift: Kr. 0 – kr. 470 000 * 0 % = (Kr. 470 000 – kr. 800 000) * 8 % = + (kr. 800 000 – kr. 7 840 000) * 15 % =	Vedtak om arve- Avgift, av 24.11.11 nr. 1152, § 5.	0 26 400 <u>1 056 000</u>
=	Sum arveavgift		Kr. 1 082 400
+	Skatt på gevinst: ((Kr. 1 690 – kr. 720) * 10 000) * 28 % =	sktl § 9-7, § 10-31 og § 10-33.	<u>Kr. 2 716 000</u>
=	Sum arveavgift og skatt på gevinst		<u>Kr. 3 798 400</u>

Beregning av arveavgift og skatt på gevinst for 60 % alternativet.

Siden totalt arveavgiftsgrunnlag på gaven er under kr. 10 000 000, kan mottakeren velge å bruke 60 % alternativet for hele gaven, jf arveavgl § 11A.

	Tekst	Lovhenviisn	Kr.
	Sum formuesverdi: Kr. 800 * 60 % * 10 000	arveavgl § 11.1.	4 800 000
-	Fradrag, 20 % av latent gevinst: ((Kr. 800 – (kr. 800 * 60 %)) * 10 000 aksjer) * 20 % =	arveavgl § 14.5.	<u>640 000</u>
=	Netto		<u>4 160 000</u>
	Arveavgift: Kr. 0 – kr. 470 000 * 0 % = (Kr. 470 000 – kr. 800 000) * 8 % = + (kr. 800 000 – kr. 4 160 000) * 15 % =	Vedtak om arve- Avgift, av 24.11.11 nr. 1152, § 5.	0 26 400 <u>504 000</u>
=	Sum arveavgift		Kr. 530 400
+	Skatt på gevinst: (Kr. 1 690 – kr. 480 * 10 000) * 28 % =	sktl § 9-7, § 10-31 og § 10-33.	<u>Kr. 3 388 000</u>
=	Sum arveavgift og skatt på gevinst		<u>Kr. 3 918 400</u>

Ut fra ovenforstående beregninger og forutsetning om ikke endringer i skattelovgivningen blir det lavest sum arveavgift og skatt ved å velge 100 % alternativet. Spart beløp blir kr. 3 798 400 – kr. 3 918 400 = kr. 120 000.

Oppgave 3

1)

Berg Anlegg AS er en entreprenørbedrift og påtar seg alle type anleggsarbeid. Anleggsarbeid, inklusive tømrerarbeid og graving, er avgiftspliktig omsetning, jf. mval § 3-1 første ledd. Alminnelig avgiftssats på 25 %, jf. mval § 5-1 første ledd og avgiftsvedtaket for merverdiavgift § 2. Berg Anlegg AS har som hovedregel rett til fullt fradrag for inngående merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester til bruk i virksomheten, jf. mval § 8-1.

2)

Berg Anlegg AS skal beregne utgående merverdiavgift av byggearbeidet med 2,75 millioner kroner (= $11,0 \cdot 25\%$). Regningen for byggearbeidet, inklusive merverdiavgift, blir 13,75 millioner kroner ($11,0 \cdot 1,25$).

Utleie av fast eiendom er unntatt fra avgiftsplikt etter mval § 3-11 første ledd. Det framgår av oppgaven at utleievirksomheten er frivillig registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Frivillig registrering gjelder for de lokalene som brukes i registrert virksomhet, jf. mval § 2-3 første ledd.

- Romutleie i hotellvirksomhet og serveringsvirksomhet er avgiftspliktig virksomhet innenfor loven. For romutleie skal det brukes redusert avgiftssats på 8 %, jf. mval § 5-5 og avgiftsvedtaket for merverdiavgift § 4. Servering har alminnelig avgiftssats, jf. mval § 5-2 første ledd. Det gis fullt fradrag for inngående merverdiavgift for de lokalene som leies ut til Thon AS.
- Omsetning av rett til å utøve idrettsaktiviteter er unntatt fra loven, jf. mval § 3-8 annet ledd. Unntaket gjelder også adgang til treningssenter. Det gis ikke fradrag for inngående merverdiavgift for de deler av lokalene som leies ut til Fitness AS.
- Virksomhet med salg av bøker og kontorrekvisita er innenfor loven. Ved salg av kontorrekvisita brukes alminnelig sats, mens salg av bøker i siste omsetningsledd er fritatt for merverdiavgift, jf. mval § 6-3. Det gis fullt fradrag for inngående merverdiavgift for de lokalene som leies ut til Bokhjørnet AS.

Det nye forretningsbygget skal brukes både innenfor loven (hotellvirksomhet og bokhandel) og utenfor loven (treningssenter). Det gis forholdsmessig fradrag for inngående merverdiavgift ved oppføring av bygningen, jf. mval § 8-2 første ledd. Fordelingen skal skje etter areal basert på antatt bruk innenfor og utenfor loven, jf. FMVA § 8-2-1. Samme fordelingsnøkkel kan brukes for fellesarealene.

Bruksområde		Brutto kostpris	Fradrag for mva.	Netto kostpris
Utleie til hoteldrift	50 %	6 250 000 kroner	¹ (1 250 000 kroner)	5 000 000 kroner
Utleie til treningssenter	30 %	3 750 000 kroner	0	3 750 000 kroner
Utleie til bokhandel	20 %	2 500 000 kroner	² (500 000 kroner)	2 000 000 kroner
Fellesarealer	100 %	12 500 000 kroner	(1 750 000 kroner)	10 750 000 kroner
		1 250 000 kroner	³ (175 000 kroner)	1 075 000 kroner
		13 750 000 kroner	(1 925 000 kroner)	11 825 000 kroner

¹ $6\,250\,000 / 1,25 \cdot 0,25 = 3\,750\,000$ kroner

² $2\,500\,000 / 1,25 \cdot 0,25 = 500\,000$ kroner

³ $1\,250\,000 / 1,25 \cdot 0,25 \cdot 70\% = 175\,000$ kroner

3)

- a) Omsetning av tjenester i siste omsetningsledd som gjelder offentlig veg er fritatt for merverdiavgift, jf. mval § 6-7. Fritaket gjelder bare tjenester. Ved omsetning av varer skal

det brukes alminnelig avgiftssats. Regningen fra Berg Anlegg AS til kommunen blir slik:

Planlegging og prosjektering ¹⁾		2 000 000 kroner
Materialer ²⁾		1 000 000 kroner
	+ 25 % mva.	250 000 kroner
Sum å betale		<u>3 250 000 kroner</u>
¹⁾ Fritatt for merverdiavgift	²⁾ Avgiftspliktig	

- b) Fritaket i mval § 6-7 gjelder bare i siste omsetningsledd. For regningen til Veidekke AS skal Berg Anlegg AS beregne utgående merverdiavgift med 1 million kroner (= $4 \cdot 25\%$). Regningen for byggearbeidet, inklusive merverdiavgift, blir på 5 millioner kroner ($4 \cdot 1,25$).

4)

Verdien av kontrakten inklusive merverdiavgift er 3 750 000 kroner (= $3\,000\,000 \cdot 1,25$). Samlet utgående merverdiavgift er 750 000 kroner (= $3\,000\,000 \cdot 25\%$).

Avgiftsberegning skal som hovedregel skje ved levering, jf. bokføringsforskriften § 5-2-2. Ved første fakturering har ingen levering skjedd. Den gjelder derfor en forskuddsfakturering og skal være uten merverdiavgift, jf. bokføringsforskriften § 5-2-7. For senere delbetalinger er praksis at det skal beregnes merverdiavgift i den grad de er dekket av faktisk utført arbeid, jf. bokføringsforskriften § 5-2-6. Den 15. mai er halvparten (50 %) av arbeidet utført. Faktura nr. 2 kan utformes slik:

Faktura nr. 2	
Utført arbeid i henhold til kontrakt	1 500 000 kroner
+ 25 % merverdiavgift	375 000 kroner
= Pris, inklusive merverdiavgift	<u>1 875 000 kroner</u>
– Innbetalt forskudd 1. mars (faktura nr. 1) uten merverdiavgift	(700 000 kroner)
= Sum å betale, inklusive merverdiavgift	<u>1 175 000 kroner</u>

Det forutsettes at kunden, Lia Handel AS, har betalt faktura nr. 1 og nr. 2. Sluttavregning, faktura nr. 3, kan utformes slik:

Faktura nr. 3	
Kontraktssum	3 000 000 kroner
– Forskudd 15. mai (faktura nr. 2) eksklusive merverdiavgift	(800 000 kroner)
– Forskudd 1. mars (faktura nr. 1) uten merverdiavgift	<u>(700 000 kroner)</u>
= Gjenstående kontraktssum, eksklusive merverdiavgift	1 500 000 kroner
+ 25 % merverdiavgift	375 000 kroner
= Pris, inklusive merverdiavgift	<u>1 875 000 kroner</u>

Lia Handel AS driver avgiftspliktig varehandel, jf. mval § 3-1 første ledd. Garasjebygget er til bruk i avgiftspliktig virksomhet. Lia Handel AS har rett til fradrag for dokumentert inngående merverdiavgift på til sammen 750 000 kroner, jf. mval § 8-1 og mval § 15-10 første ledd. Inngående merverdiavgift vedrørende faktura nr. 2, kr. 375 000, og faktura nr. 3, kr. 375 000, går til fradrag i merverdiavgiftstermin 3(mai og juni måned).

5)

Inngående merverdiavgift ved kjøp av båten var 45 000 kroner (= $180\,000 \cdot 25\%$). Beløpet er under grensebeløpet, slik at båten ikke regnes som en kapitalvare, jf. mval § 9-1 annet ledd. Båten har vært bruk til representative formål. Fradrag for inngående merverdiavgift har derfor vært avskåret ved kjøp av båten, jf. mval § 8-3 første ledd bokstav e. Båten har derfor vært

brukt til formål som ikke gir rett til fradrag for inngående merverdiavgift. Det betyr at salg av båten er unntatt for merverdiavgift, jf. mval § 3-19. Berg Anlegg AS skal derfor ikke beregne utgående merverdiavgift ved salg av den brukte båten.

6)

Omsetning av møbler er avgiftspliktig varesalg etter lovens hovedregel. Et konkursbo blir avgiftspliktig i den grad debitor var avgiftspliktig uavhengig av den alminnelige grensen for registrering i Merverdiavgiftsregisteret, jf. mval § 2-1 fjerde ledd. Prisen for møblene, inklusive merverdiavgift, er 18 750 kroner (= 15 000 · 1,25). Møblene er til bruk i avgiftspliktig virksomhet. Berg Anlegg AS har rett til fradrag for inngående merverdiavgift med 3 750 kroner (= 15 000 · 25 %).

7)

Den 1. januar 20x5 endres utleieforholdene. Forsikringsvirksomhet er unntatt fra loven, jf. mval § 3-6 bokstav a. Etter skifte av leietakere er 50 % av lokalene leid ut til virksomhet innenfor loven (hotell) og 50 % leid ut til virksomhet utenfor loven (treningscenter og forsikring). Inngående merverdiavgift ved oppføringen av bygningen er over 100 000 kroner, slik at byggetiltaket regnes som en kapitalvare i gruppe b (fast eiendom), jf. mval § 9-1 annet ledd bokstav b. For kapitalvaren fast eiendom er justeringsperioden 10 år, jf. mval § 9-4 annet ledd. I 20x5 må fradraget for inngående merverdiavgift justeres (reduseres), jf. mval § 9-2 første ledd.

	Fradragsprosent		Fradrag
Anskaffelse 1.1.20x1	70		(1 925 000 kroner)
Justering 20x5	50	(= 1/10 · [0,7 – 0,5] · 2 750 000)	55 000 kroner
			(1 870 000 kroner)

I forbindelse med endringen av utleieforholdet i 20x5 må for mye fradragsført inngående merverdiavgift på 55 000 kroner justeres (tilbakeføres). Dersom det ikke skjer endringer i utleieforholdet, må det foretas tilsvarende justering i resterende delen av justeringsperioden på 5 år, dvs. for årene 20x6 til 20x10.